

› Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes redaksjonen@tidsskriftet.no

Interessant og solid om hukommelse i et større perspektiv

Hilde Østby, Ylva Østby
Å dykke etter sjøhester
 En bok om hukommelse. 280 s.
 Oslo: Cappelen Damm, 2016.
 Pris NOK 379
 ISBN 978-82-02-52256-8

Både sjøhesten og tittelen på omslaget gjør at denne utgivelsen appellerer til meg fra første øyeblikk. Tittelen, *Å dykke etter sjøhester*, refererer både til et eksperiment utført av Duncan Godden og Alan Baddeley i 1957, som søstrene har reproduisert, og til at hippocampus betyr sjøhest. Dette er nok ikke åpenbare referanser for enhver leser, men det er hjelp i den forklarende undertittelen *En bok om hukommelse*.

Allerede før jeg har begynt å lese virker designen forseggjort ved at sjøhesttegningen på forsiden også er trykket på permen under smussomslaget og på første side. Det blir snart klart at også teksten er gjennomarbeidet og god. Endelig en bok som ikke bare løfter frem forskningsresultater, men også forskerne bak!

Selv om langtidspotensiering, neurotransmittere og konsolidering er nevnt, handler *Å dykke etter sjøhester* først og fremst om å sette hukommelsen i en historisk og kulturell sammenheng, heller enn hukommelse per se. Dette gjøres ved å trekke inn intervjuer av arkitekter, operasangere, etterforskere, sjakkspillere, skuespillere, forfattere og en Utøya-overlevende. Gjennom nesten 300 sider kan leseren reflektere over hukommelsens betydning for blant annet klimaspørsmålet, Snøhettas fremgangsmåte og Linn Ullmanns forfatterstrategi.

Persongalleriet er enormt, og teksten består i stor grad av sammenvedde sitater. Intervjuer, gjenfortellinger og kjente psykologiske eksperimenter gjenskap av forfatterne, kommer om hverandre. Det krever en klar og våken hjerne for å henge med i svingene, men resultatet fremstår likevel som solid, både litterært og faglig.

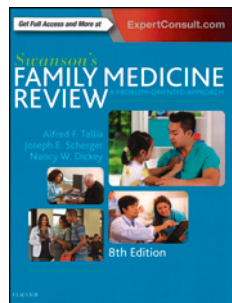
Utgivelsen skiller seg fra annen sakprosa gjennom sin vekt på prosa slik vi vanligvis kjenner den fra romaner og noveller, og det brukes et vell av litterære bilder. Hukommelse omtales blant annet som «vårt eget lille frølager», «indre tidsmaskin», «posthulle», «perler på et perlekjede», «minnenes teater», «indre filmerret», «hellig gral», «fiskegarn» og «minnenes vugge». Drosjer i London blir «svarte hukommelsesmaskiner» og Themsen blir «et glitrende gavebånd kastet på bakken av et utålmodig barn».

Til tross for at mange av referansene oppleves som lite allmenne, er det nettopp de mange litterære bildene og de høykulturelle referansene som gjør at denne boken skiller seg ut i mengden. Jeg er overbevist om at mange av Tidsskriftets lesere vil ha glede av denne skjønnheten av en bok.

Kaja Nordengen

Lege i spesialisering, Nevrologisk avdeling
 Akershus universitetssykehus

Amerikansk eksamensførebuing i allmenntmedisin

Alfred F. Tallia, Joseph E. Scherger,
 Nancy W. Dickey, red.
Swanson's family medicine review
 A problem-oriented approach. 8. utg. 868 s,
 tab, ill. Philadelphia, PA: Elsevier, 2016.
 Pris EUR 69
 ISBN 978-0-323-35632-9

Dette er åttende utgåve av ei kjend og mykje nytta eksamensførebuande bok i allmenntmedisin i USA. Målgruppa er allmenntlegar som tek spesialisteksamen, og formatet er fleirvalsoppgåver knytt til alle slags kliniske problemstillingar relevant for allmenntpraksis. Boka har 173 kapittel, der eit kapittel i praksis er ein sjukdom eller klinisk problemstilling. Eksempel er sjukdommar som pankreatitt, diabetes mellitus og nyrestein, kliniske problem som alkoholavhengighet, prevensjon og liggesår, men også meir spesielle tema som barotrauma, fødselsvanskar og bioterrorisme.

Eit kapittel har ein eller fleire kliniske vignettar, deretter kjem 5–20 fleirvalsoppgåver med vanlegvis fem svaralternativ før det rette svaralternativet vert kommentert og diskutert. Så kjem ei summarisk kunnskapsoppsummering i form av tekst, tabell eller figur. Til slutt er det ei kort litteraturliste med tilrådd vidare lesing, vanlegvis oversiktsartiklar eller kliniske retningslinjer, men av og til ei liste med originalartiklar.

Boka er altså veldig innretta på å hente inn kunnskap for eksamen basert på fleirvalsspørsmål. Den kan likevel godt eigne seg som repetisjonsbok for ein som vil lese korte fagtekstar etter først å blitt utfordra på eige kunnskapsnivå gjennom fleirvalsoppgåver.

Eg vil ikkje tilrå den som studentlærebok i allmenntmedisin, heller ikkje for studentar som primært treng ei engelskspråkleg lærebok. Norske allmenntlegar har god tilgang til norskspråklege bøker og nettbaserte nasjonale og internasjonale kjelder. For undervisarar i grunnutdanninga i allmenntmedisin som skal lage eksamensoppgåver etter fleirvalsprinsippet, kan den vere ei god kjelde til idear og konkrete forslag. Men både spørsmål og svar treng ein del tilrettelegging til norske tilhøve.

Steinar Hunskaar

Professor, spesialist i allmenntmedisin, Institutt for global helse og samfunnsmedisin
 Universitetet i Bergen